

عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

قیطر پیشنهادی: استقلال ارزی تکمیل کننده پازل سیاست‌های تجارتی کشور

استقلال ارزی تکمیل کننده پازل سیاست‌های تجارتی کشور

طی سالهای اخیر فاز جدیدی از تحریم‌ها شامل تحریم بانک مرکزی ج.ا.ا، تحریم صادرات نفت و ... بر علیه جمهوری اسلامی ایران اعمال شد. مجموعه شرایط محیطی ناشی از اعمال محدودیت‌های بین‌المللی حاکم بر اقتصاد کشور به بروز شرایطی همچون کاهش میزان صادرات نفت و صادرات غیرنفتی (پتروشیمی و ...)، کاهش جریان ورودی درآمدهای ارزی به کشور، ایجاد محدودیتهای نقل و انتقال جریان مالی بخش تجارت خارجی، افزایش هزینه‌های مبادلاتی تجارتی-تولیدی، محدودیت در عرضه واردات و ایجاد مشکل در برخی واحدهای تولیدی (کاهش تولید و عرضه) و بی‌ثباتی و نوسان شدید در بازار ارز منجر شد. به بیان دیگر مجموعه شرایط مذکور به بروز چالش «محدودیت منابع ارزی» در اقتصاد ایران مبدل شد که ضرورت مدیریت منابع محدود از طریق هدایت به بخش‌های اولویت‌دار (حمایت از تولید و ایجاد اشتغال)، مدیریت و تنظیم کارآمدتر بازار کالاهای اولویت‌دهی تخصیص منابع به کالاهای مورد نیاز (اساسی و ضروری) و مدیریت واردات از طریق عدم تخصیص منابع ارزی جهت ورود کالاهای غیر ضروری (تحت شرایط خاص) را به امری اجتناب‌ناپذیر بدل کرد.

در این راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای وظایف ذاتی خود مبنی بر سیاست‌گذاری حوزه‌های تولید و تجارت، اقدامات و سیاست‌های عملی موثری به منظور مدیریت واردات جهت تخصیص بهینه منابع ارزی (شامل اولویت‌بندی کالاهای وارداتی، راهنمایی مرکز مبادلات ارزی، توافق ورود ارز صادرکنندگان در چرخه اقتصادی و ...) را به انجام رساند.

وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای سیاست‌های فوق اقدام به تکمیل پازل سیاست‌های تجاری با ارایه طرح «استقلال ارزی» کرده است در این طرح استقلال ارزی بخش تولید و تجارت از درآمدهای نفتی در اولویت برنامه‌های این وزارتخانه قرار گرفته است. هدف از این طرح انطباق و برابری بین ارز مورد نیاز برای واردات و ارز حاصل از صادرات است.

واردات کشور بعد از نوسانات ارزی، به سه گروه اصلی تقسیم شد. گروه اول شامل دو اولویت کالای اساسی و دارو است، که به آن‌ها ارز مرجع تعلق می‌گیرد. گروه دوم هفت اولویت هستند که در مرکز مبادلات ارزی، ارز مبادله‌ای می‌گیرند که بطور خلاصه همه لوازم و قطعاتی هستند که در تولید استفاده می‌شوند و محصول تولیدی را در کارخانه شکل می‌دهند. این دو گروه، کالاهای کم دوام و پردوام هستند.

گروه سوم کالاهای مصرفی می‌باشند که هیچ‌کدام از این دو ارز به آن‌ها تعلق نمی‌گیرد و از بازار آزاد ارز مورد نیاز را تامین می‌نمایند. هدف از طرح استقلال ارزی این است که در مورد کالاهای گروه‌های اول تا سوم و نیز در مورد تک تک اولویت‌های کالایی تراز واردات و صادرات صفر شود که این امر به معنای این است که ارز وارداتی کمتری مصرف کنیم و ارز صادراتی بیشتری ایجاد کنیم که نیاز است در خصوص گروه سوم (کالاهای مصرفی) به‌سمت مصرف کمتر و در خصوص گروه دوم (کالاهای کم دوام و پردوام) به‌سمت ارزآوری بیشتر حرکت صورت گیرد تا از این طریق نفت را به طور کامل از سیستم تجاری کشور خارج کرده و یک بالانس و تعادلی بین ارز وارداتی و ارز صادراتی ایجاد شود و در نهایت ارز مورد نیاز برای واردات کشور از محل صادرات غیرنفتی تامین شود.

تایید رئیس موسسه:	تایید حوزه ریاست:	تایید مدیر ذیربطری:	تایید تهیه کننده:
☐	☐	☐	☐